

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Clarissimi Viri Henr. Zoesii Amersfortii, In Academia
Lovaniensi I. V. D. Et Antecessoris Commentarius In Jus
Canonicum Universum, Sive Ad Decretales Epistolas
Gregorii IX. P. M.**

Zoesius, Hendrik

Coloniae Agrippinae, 1691

Titulus XLVII. De Purificatione post partum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62329](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62329)

benda minor aetas, scilicet 30. annorum, qua solvantur a jejunandi obligatione. Verum ut hoc sit probabile, tamen in discriminatum recepta sexagenaria aetas. Vid. Sanch. de matrim. lib. 7. disp. 32. n. 16. & 17.

Excusat & aegritudo, & infirma valetudo, dolores capitis, oculorum vertigines, si sint notabiles, quas auget abstinentia, qua in re Medicorum consilio standum. Excusantur item praegnantae foeminae, quae cibo indigent frequentiore, non tam suo quam foetus nomine. Idem est in nutriendis infantibus. Idem & in iis, qui graves labores sustinent, ut agricola, faber ferrarius, lignarius, camentarius, & similes laboriosas artes exercentes. Facit enim immodicus labor non sufficere iis semel sumptum cibum: ut quibus est ars non laboriosa, nequaquam excusentur, cuius ordinis sunt sartores, pictores, barbitonsores, Advocatos, Scholasticos, Notarios, Scribas, non recte exceperis, quod eorum labor non cessatur magnus. Si tamen & hi non possint alias oneri, quod iis incumbit & perficere est necesse, satisfacere, videntur futuri extra culpam. Excusantur etiam mendicantes, si comedentes, si nequeant tantum contrahere, quantum uni comestioni sufficit, Vid. de his Navar. d. c. 21. nu. 16. Azor. d. c. 17. qu. 5. & seqq. Less. d. dubit. c. n. 40. & seqq. Sic & excusantur illi, quibus cibum alium non superperit, quam interdictus, si illo vescantur, quia non habet necessitas legem, modò evitetur scandalum: & ita expressum in c. 2. h. t. quod habet, indulgeri quoque posse esum carniuum diebus prohibitis, etiam in Quadragesima si necessitas exigat. Excusat praeterea consuetudo, aut privilegium, permittens licentiam vescendi lacticiis in diebus Veneris & Sabbathi, etiam in Quadragesima, aut ovis: item exitis aut exterioribus animalium partibus, quibusdam in locis, ut in Hispania diebus Sabbathinis.

Hac ita de jejunio Ecclesiastico, quod unam tantum refectiorem admittit de die, qua non sumenda ante tempus prandii, vel non nisi sub meridie. Quod tempus non sine peccato quis avertit & quidem letali, si sit notabile, scilicet unius horae; nisi iusta causa excuset ut iter instans, aut alia iusta occupatio, aut causa Navar. d. c. 21. nu. 27. Covar. 4. Var. c. 20. n. 14. in fine. Rectè tamen quis refectiorem distule-

rit in vespere, etiam sine causa; nam quò tardius prorogatur, eo corporis afflictio est gravior. * De consuetudine inductum fuit, ut vespere quid sumatur, ne potus noceat, quod quia exiguum & modicum excusationem primò dedit, cum modica pro nullis reputentur. Hodie consuetudo ista recepta passim excusat. Receptum quoque, herbis & fructibus uti licere in ista refectiuncula. Quidam pane negant, quia nutriat; sed communius receptum, pane vel solo, vel cum fructibus, aut edulsiis levioribus vesci licere, pro usu locorum. Sit tamen modicus. Vid. Azor. d. l. 7. c. 8. q. 4. 5. 6. & 7.

Qua dilato prandio in vespere, liceat uti refectiuncula prandii tempore? R. Id absolute negari licitum esse, nisi causa excuset, eo quod jejunium solvatur, cum vespertinam refectiunculam non jus, sed consuetudo excuset; & quidem contra jus, ut non tam sit laxanda, quam restringenda. Aliquibus tamen videtur, istam mutationem nihil derogare lege jejunii, cum, uti nunc de mote servatur, unum sit prandium cum refectiuncula: ut translato in vespere prandio, & contra refectiuncula translata in meridiem, tantum fiat mutatio temporis, salvo jejunio. Quae opinio ut sit probabilis, prior tamen tutior & verior. Vid. Azor. d. q. 6. & c. 11. qu. 4. & 5.

Est & jejunium naturale, quale praemittendum sumptioni Eucharistiae, interdicens omni potu etiam aquae, & omni cibo, ut simpliciter oporteat aliquem esse jejunum.

Fuit & olim moris in profectis solemnium dierum cum jejunio vigiliare, unde dictae sunt Vigiliae, quarum nomen remansit, res, exceptis paucis diebus, in consuetudinem abiit, propter flagitia nocturnis coctibus committi solita ab iis, quibus non est timor Dei. Cov. d. c. 20. n. 8. verj. Idem Burchardus. & c. 19. n. 10.

TITULUS XLVII.

De Purificatione post partum.

SUMMARIUM.

1. Mulier à partu quatuordecim diebus prohibetur ab ingressu Ecclesiae.
2. Non obstante lege Moisaica hac de re.

Zz 2

Legc

L Ege Moisaicâ post partum mulier ab ingressu Ecclesiæ arcebatur ad tempus, *Diff. 6. in princ.* quæ, quia cæremonialis erat, evanuit, postquam legis Evangelicæ veritas illuxit. Ut hodie non prohibeatur mulier etiam statim à partu ingredi Ecclesiam, Deo actura gratias, ne necessitas & dolor vertatur in culpam, *can. Si mulier Diff. 5.* Non est tamen reprehendenda, quæ ad tempus abstinerit, *can. h. t. & can. fin. dist. 5.* qui præcipit, ne viri commisceantur mulieribus ante purgationis tempus.

2 Nec potest objici, quòd cæremonialia præcepta sint abrogata per legem Evangelicam, ut proinde eorum observatio induci non possit, nam hoc intelligendum de iis cæremonialibus præceptis, quæ non tantum sunt mortua, verum & mortifera: qualia sunt, quæ ordinata ad præfiguranda Christi mysteria, uti futura, ideoque observatio præjudicaret fidei veritati, juxta quam confitemur ista præfigurata mysteria jam contigisse atque completa esse. Nam quoad ea, quæ magis pertinent ad quandam devotionem, ac ritum sacrificiorum, eorumque ornatum; quàm ad futuræ legis Christi que nascituri præfigurationem, observatio eorum nihil in se mali continet: quòd spectat tempus purificationis, decimæ, oblationes, & similia, *Covarr. 1. Var. c. 17. n. 1. Suar. de relig. Tomo. 1. Tract. 2. lib. 2. c. 1.*

TITULUS XLVIII.

De Ecclesiis ædificandis vel reparandis.

SUMMARIUM.

1. Ad Ecclesiæ reparationem tenetur, qui damnatum dedit.
2. Cujus eo nomine bona tacite sunt pignori.
3. Tenentur & non impediens destructionem.
4. Ecclesias vetustate aut casu collapsas quis reparare tenetur.
5. Decimarum possessores an teneantur?
6. Ecclesiarum restitutio qualiter faciendâ.
7. Ecclesia nova quando & unde ædificanda.
8. Parocho nova Ecclesia portio debita unde supplenda.

9. Leprosi propriam Ecclesiam habent
10. Ecclesia secularis converti potest in
venit.

V T ad divinum cultum Ecclesiæ ædificanda sunt, ita ad eundem conservandum si destrui aut collabi eas contingat, reparanda aut fulcienda, sumptibus ejus, quæ destructioni causam dedit; ita dicuntur quæ damni reparatione eum gravat, & reparatum. Ut eo nomine non male dicatur petere Ecclesiæ tacita hypotheca in bonis qui damnatum dedit, *Tiraq. de priv. Privil. 163. Everard. in Loco à Fyca ad Peckius de reparan. Eccl. cap. 4. non. 1. c. 5.* non male sustinet, etiam mulieris partem esse Ecclesiam tempore priorum, cum sicut hoc jure gaudeat, ut potius sit & potius, *l. 2. C. de priv. fisci, quod Ecclesiæ tribuitur;* cum quòd datum reparatum, alteri non sit denegandum, uti ubi eadem invenitur ratio quæ major est, ex majore Ecclesiarum & datus favore.

Dicitur etiam non male, eos quoque qui ad reparationem, qui, cum tenentur, consent, non impediverunt destructionem, & factores Ecclesiarum, Magistratus loci, fanaticos hæreticorum ausus, aliorumque as avertere à domo Dei, *can. sicut 48. X. Dico, & possent;* nam non nisi qui parati obviando favere dicitur, *can. Nihil 9. 7.*

Vetustate aut casu collapsarum Ecclesiarum reparatio spectat ad fabricam: nullam habeat consuetudo, quæ in primis inspecta observanda, *can. detrevimus 9. n. 1. Adhuc cam inf. de simonia. Bertrand. Conf. 41. n. 1. 4. & Conf. 306. vol. 8. D. Wamel. Conf. pr. Conf. 511. n. 5. & seq. & Conf. 513. n. 1. & h. t.* Si Ecclesiæ fabrica nulla fuerit, non sufficiens, tunc Clerici, & alii beneficiorum fructus Ecclesiæ recipiunt, ad reparationem sunt cogendi, quatenus superest contentio, *e. 4. b. t.* Si nec hi sufficere contributionem cogendi parochiani quæ gratia ædes sacra instauranda est. *Tud. de e. 7. de reform.* Qui si sint inopes, retribuat Ecclesia ad matricem, vel maxime in nam.